

Eksamen

3. juni 2016

SSS2003

Økonomi og administrasjon

Programområde for sal/salg, service og
sikkerheit/sikkerhet

Nynorsk

Eksamensinformasjon	
Eksamenstid	Eksamen varer i 4 timar.
Hjelpemiddel	Alle hjelpemiddel er tillatne, bortsett frå Internett og andre verktøy som kan brukast til kommunikasjon.
Bruk av kjelder	Dersom du bruker kjelder i svaret ditt, skal dei alltid førast opp på ein slik måte at lesaren kan finne fram til dei. Du skal føre opp forfattar og fullstendig tittel på både lærebøker og annan litteratur. Dersom du bruker utskrifter eller sitat frå Internett, skal du føre opp nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.
Informasjon om vurderinga	VURDERINGSRETTLEIING FOR OPPGÅVESVARET: • Når du løyer oppgåva må du beskrive dei vala du tar og grunngje desse • Grunnlaget for å vurdere kompetansen din i faget er desse kompetansemåla i læreplanen: - presentere og bruke fagstoff, grunngje synspunkta dine og framlegga dine til løysing på oppgåva - trekke inn ulike synspunkt og løysingar som er relevante for problemstillingane i oppgåva - gjere greie for resultatet/konsekvensane av dei faglege vala dine - meistre relevante grunnleggjande ferdigheiter - bruke eksempel der det er relevant - bruke fagterminologi og hjelpemiddel på ein føremålstenleg og etterretteleg måte
Andre opplysningar	Eksamensoppgåva inneheld totalt 5 sider inkludert forsida og baksida.

Kranseriet AS er ei blomsterforretning som blei stifta for 8 år sidan av Ole Hætta. Forretninga leiger lokale i sentrum av byen dei held til i. Ole er dagleg leiar og har hovudansvaret for å lage blomsteroppsatsar og kransar, samt all bestilling og lagerhold. Kona Anna har ansvar for økonomien i bedrifta og jobbar der ein dag i veka. Ole jobbar full tid i butikken og har gjort det sidan dei starta opp. Dei har ein tilsett i halv stilling, Johanne Eilertsen. I tillegg til å ekspedere kundar i butikken, tar ho seg av blomsteroppsatsar, kransar og utstilling i butikken. I hovudsak har dei retta seg mot forbrukarmarknaden (private). Sidan oppdragsmengda har auka frå bedriftsmarknaden vurderer dei no å auke stillinga til Johanne med 20 %. Dei vil også ta inn praksiselevar frå linja Service og samferdsel på vidaregåande skole som skal ta del i butikkarbeidet saman med Johanne og butikkeigarane sjølv.

Oppgåve 1

Tal frå resultatrekneskapen til Kranseriet AS 2015 ser slik ut:

Resultatrekneskap

Renteinntekter kr 2.600, skattekostnad kr 116.000, lønn kr 646.000, husleige kr 260.000, arbeidsgjevaravgift kr 105.200, bruttoforteneste 37 %, ferielønn kr 79.900, avskrivningar kr 50.000, andre driftskostnader kr 426.100 (av dette utgjør marknadsføringskostnadene kr 120 000), rentekostnader kr 41.400 og salsinntekt kr 4.950.000.

Balansen

Skyldig ferielønn kr 83.100, kontantar kr 4.320, oppgjerskonto meirverdiavgift kr 29.100, eigenkapital kr 228.020, bankinnskott kr 23.600, skyldig skattetrekk kr 12.650, kassekreditt kr 194.600, kundefordringar kr 192.200, lån i banken kr 102.400, inventar kr 200.000, leverandørgjeld kr 98.300, skyldig arbeidsgjevaravgift kr 26.950 og varebeholdning kr 355.000.

- A. Sett opp resultatrekneskapen og balansen etter krava i rekneskapslova for Kranseriet AS

- B. Kva blei årsresultatet og sum eigendelar?

Oppgave 2

Med utgangspunkt i resultatregnskapen du sette opp i oppgave 1, og dei oppgjevne momenta skal du:

- A. Utarbeide eit framlegg til resultatbudsjett for 2016 for Kranseriet AS
- B. Gi di vurdering av budsjettet

Moment:

1. Salet blir auka med 10 %
2. Bruttofortenesta går ned 1 % til 36%
3. Lønna blir auka med kr 14.000
4. Husleiga blir redusert med kr 16.000 til kr 244.000
5. Marknadsføringskostnadene, som er ein del av andre driftskostnader, blir auka med kr 3.900
6. Rentekostnader blir redusert til kr 36.000
7. Skattekostnaden blir redusert med 10 %

Dei andre momenta blir mest sannsynleg uforandra.

Oppgave 3

Som nemnt planlegg Ole å ta i bruk arbeidshjelp frå praksiselevar ved linja Service og samferdsel i vidaregåande skole som ekstrahjelp i butikken.

- A. Kva kvalifikasjonar og eigenskapar meiner du personen må ha? Her må du skilje mellom kunnskap, ferdigheiter og haldningar.
- B. Du veit at trivsel og motivasjon heng saman når det kjem til arbeidsinnsatsen hos dei tilsette. Dette skal du ha lært mellom anna gjennom teori utarbeidd av Frederick Herzberg. Forklar til Ole kva dette går ut på og kom med konkrete framlegg til tiltak.
- C. Drøft og grunngje kva leiarstil du meiner vil eigne seg best hos Kranseriet AS.

Bokmål

Eksamensinformasjon	
Eksamenstid	Eksamen varer i 4 timer.
Hjelpemidler	Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra Internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon.
Bruk av kilder	Hvis du bruker kilder i besvarelsen din, skal de alltid oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem. Du skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på både lærebøker og annen litteratur. Hvis du bruker utskrift eller sitat fra Internett, skal du oppgi nøyaktig nettsadresse og nedlastingsdato.
Informasjon om vurderingen	VURDERINGSVEILEDNING FOR BESVARELSEN: • Når du løser oppgaven må du beskrive de valgene du tar og gi en begrunnelse • Grunnlaget for å vurderekompetansen din i faget er disse kompetansemålene i læreplanen: - presentere og bruke fagstoff, begrunne dine synspunkter og forslagene dine til løsning på oppgaven - trekke inn ulike synspunkter og løsninger som er relevante for oppgavens problemstillinger - gjøre rede for resultatet/konsekvensene av dine faglige valg - mestre relevante grunnleggende ferdigheter - bruke eksempler der det er relevant - bruke fagterminologi og hjelpemiddel på en hensiktsmessig og etterrettelig måte
Andre opplysninger	Eksamensoppgaven består av totalt 5 sider, inkludert forside og bakside.

Kranseriet AS er en blomsterforretning som ble stiftet for 8 år siden av Ole Hætta. Forretningen leier lokale i sentrum av byen de holder til i. Ole er daglig leder og har hovedansvaret for å lage blomsteroppsatser og kranser, samt all bestilling og lagerhold. Kona Anna har ansvar for økonomien i bedriften og jobber der en dag i uken. Ole jobber full tid i butikken og har gjort det siden oppstart. De har en ansatt i halv stilling, Johanne Eilertsen. I tillegg til å ekspedere kunder i butikken tar hun seg av blomsteroppsatser, kranser og utstilling i butikk. I hovedsak har de rettet seg mot forbrukermarkedet (private). Siden oppdragsmengden har økt fra bedriftsmarkedet, vurderer de nå å øke stillingen til Johanne med 20 %. De vil også ta inn praksiselever fra linjen Service og samferdsel på videregående skole som skal ta del i butikkarbeidet sammen med Johanne og dem selv.

Oppgave 1

Tall fra resultatregnskapet til Kranseriet AS 2015 ser slik ut:

Resultatregnskapet

Renteinntekter kr 2.600, skattekostnad kr 116.000, lønn kr 646.000, husleie kr 260.000, arbeidsgiveravgift kr 105.200, bruttofortjeneste 37 %, ferielønn kr 79.900, avskrivninger kr 50.000, andre driftskostnader kr 426.100 (herav utgjør markedsføringskostnadene kr 120 000), rentekostnader kr 41.400 og salgsinntekt kr 4.950.000.

Balansen

Skyldig ferielønn kr 83.100, kontanter kr 4.320, oppgjørskonto merverdiavgift kr 29.100, egenkapital kr 228.020, bankinnskudd kr 23.600, skyldig skattetrekk kr 12.650, kassekreditt kr 194.600, kundefordringer kr 192.200, lån i banken kr 102.400, inventar kr 200.000, leverandørgjeld kr 98.300, skyldig arbeidsgiveravgift kr 26.950 og varebeholdning kr 355.000.

A. Sett opp resultatregnskapet og balansen etter kravene i regnskapsloven for Kranseriet AS.

B. Hva ble årsresultatet og sum eiendeler?

Oppgave 2

Med utgangspunkt i resultatregnskapet du satte opp i oppgave 1, og de oppgitte momenter skal du:

- A. Utarbeide et forslag til resultatbudsjett for 2016 for Kranseriet AS
- B. Gi din vurdering av budsjettet

Momenter:

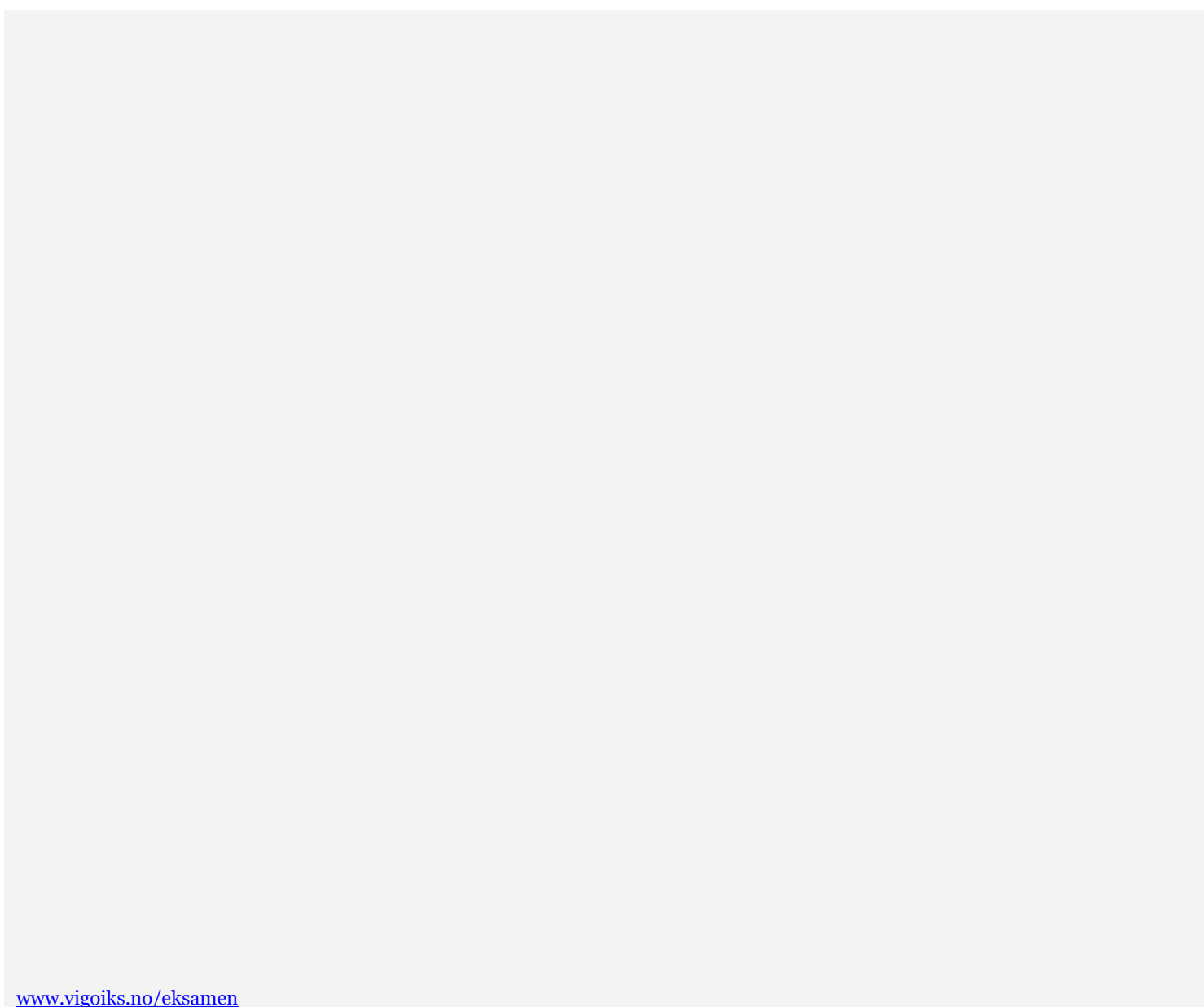
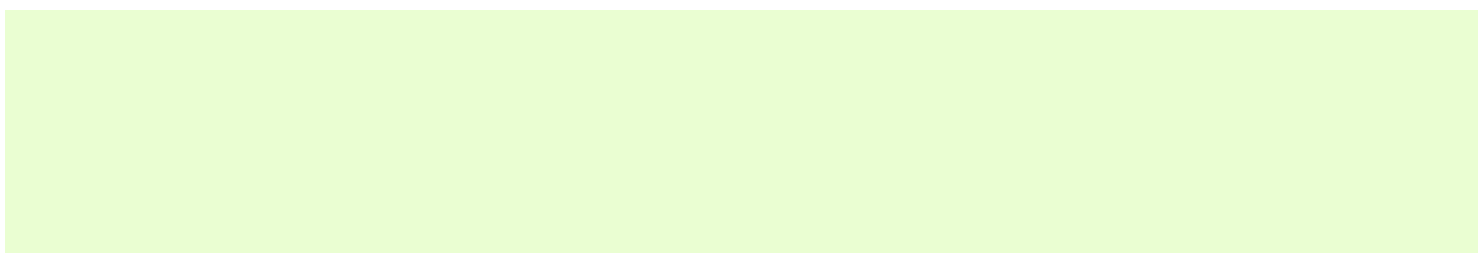
1. Salget økes med 10 %
2. Bruttofortjenesten går ned 1 % til 36%
3. Lønn økes med kr 14.000
4. Husleien reduseres med kr 16.000 til kr 244.000
5. Markedsføringskostnadene, som er en del av andre driftskostnader, økes med kr 3.900
6. Rentekostnader reduseres til kr 36.000
7. Skattekostnaden reduseres med 10 %

De andre momentene blir mest sannsynlig uforandret.

Oppgave 3

Som nevnt planlegger Ole å ta i bruk arbeidshjelp fra praksiselever ved linjen Service og samferdsel i videregående skole som ekstrahjelp i butikken.

- A. Hvilke kvalifikasjoner og egenskaper mener du personen må ha. Her må du skille mellom kunnskap, ferdigheter og holdninger.
- B. Du vet at trivsel og motivasjon henger sammen når det kommer til ansattes arbeidsinnsats. Dette skal du ha lært blant annet gjennom teori utarbeidet av Frederick Herzberg. Forklar til Ole hva dette går ut på og kom med konkrete forslag til tiltak.
- C. Drøft og begrunn hvilken lederstil du mener vil egne seg best hos Kranseriet AS.

www.vigoiks.no/eksamen